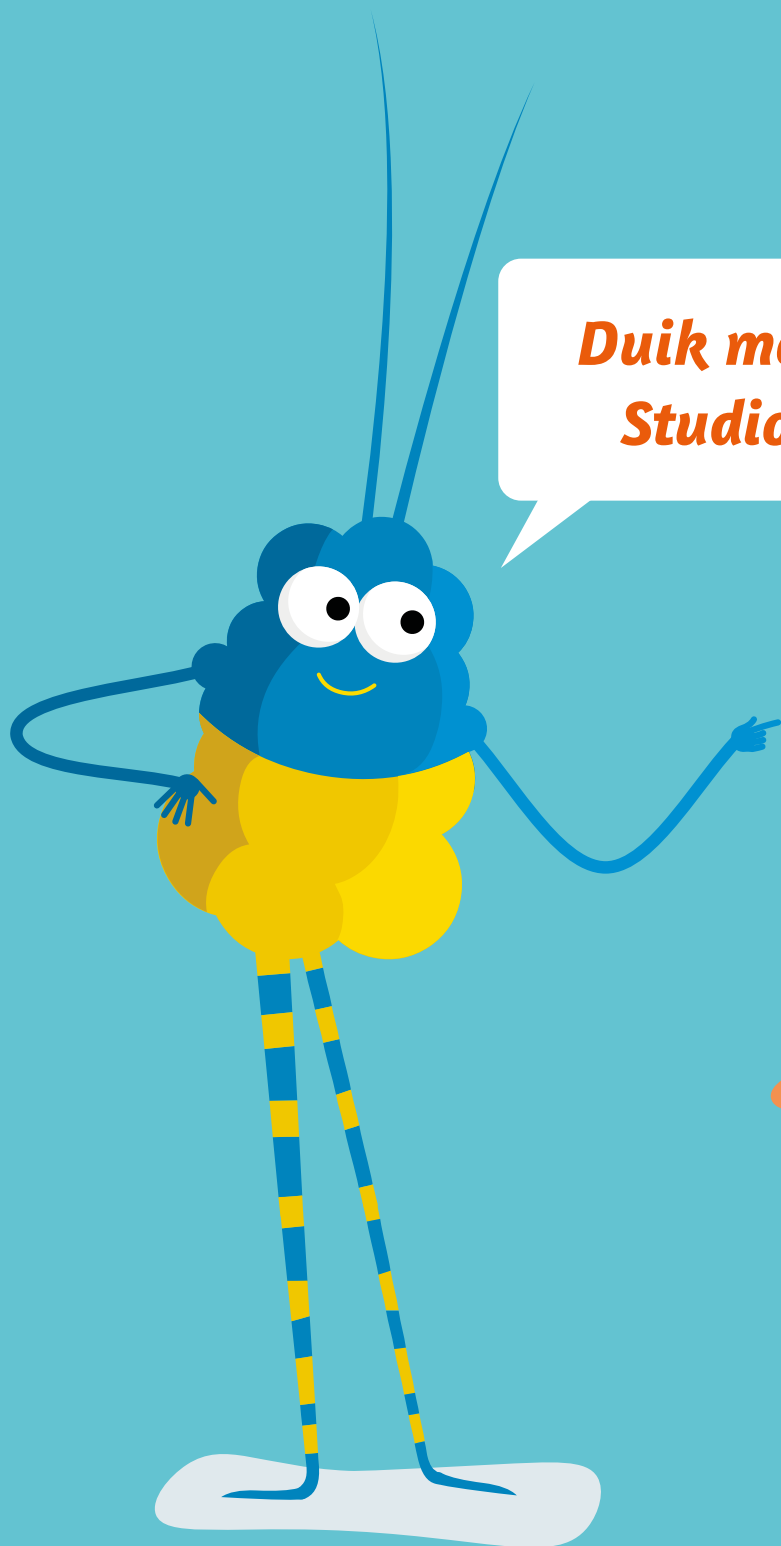
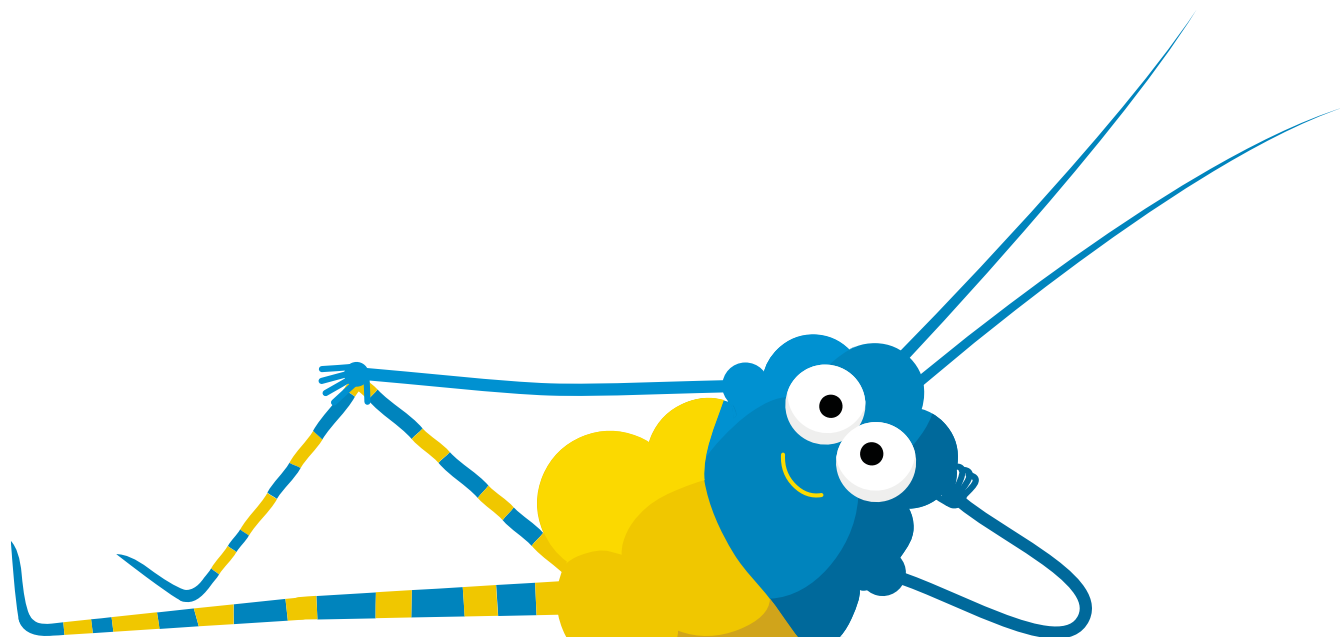

***Duik mee in de wereld van
Studio taal en spelling!***

Studio
taal

Kom je deze tekens tegen?

Doe dan dit.

Bespreek samen.

Werk samen met je buur.

Lees de tip.

Lees goed en vlot.

Lees vloeiend.

Lees in je boek.

Ga verder in Vloeiend & vlot.

10 tips bij vloeiend lezen

Wat zie ik in de tekst?

- 1 Ik bekijk de tekst voor het lezen.
- 2 Ik let op de leestekens.
- 3 Ik let op de beschrijvende woorden.

Wat hoort bij elkaar?

- 4 Ik lees zinnen, geen losse woorden.
- 5 Ik lees zinnen, geen regels.
- 6 Ik lees groepjes woorden bij elkaar.
- 7 Ik kies goede adem-momenten.

Wat kan ik met mijn stem duidelijk maken?

- 8 Ik leg nadruk op belangrijke woorden.
- 9 Ik maak de tekst boeiender met mijn stem.
- 10 Ik gebruik verschillende stemmen.

les 2

Wat ga je doen?

Je luistert naar teksten die verteld worden.

Je kijkt naar de verteller en bespreekt waarom je geboeid naar hem luistert.

Je vertelt zelf op een boeiende manier (met gebaren en mimiek).

Op verkenning

1

Lees de tekst.

Ik trok de hengel omhoog.
Dat was zwaar!
Ik dacht dat hij vastzat.

Maar het was een vis.
Niet zo'n kleintje ook.

Het was een joekel!
Zo groot en zo zwaar
als ...

- Wat merk je op aan Denny? Bekijk zijn gebaren.

- Stel dat Denny geen vis had gevangen. Hoe zou hij dan praten/handelen?

Uitleg

Als je spreekt, maak je soms **gebaren**.

Dat doe je om duidelijk te maken wat je wilt zeggen.

Maar ook om je verhaal **levendig** en aangenamer te maken voor de luisteraar.

Je kunt ook met je gezicht (je ogen, je mond, je neus) 'spreken'. Dat heet je **mimiek**.

Als je spreekt, hoef je niet altijd veel gebaren te maken.

Een nieuwslezer bijvoorbeeld moet vooral duidelijk spreken.

Je wilt vooral begrijpen wat hij vertelt.

Aan de slag

2

Lees de woorden voor.

- Maak daarbij af en toe verkeerde gebaren.
Bij links wijs je bijvoorbeeld naar rechts.
En bij lekker knijp je je neus dicht.
- Je klasgenoot kleurt de woorden waarbij je een verkeerd gebaar hebt gemaakt.
- Wissel de rollen om.

links

rechts

klein

groot

lekker

dichtbij

ver weg

stop

vies

dun

voor

dik

ga door

achter

3

Je bent een beroemde acteur.

- Lees de tekst eerst stil.
- Lees hem dan hardop voor aan je klasgenoot: eerst zonder en daarna met gebaren.
- Wissel de rollen om.

Ik ben de mooiste, de grootste,
de rijkste van het hele land.
Ik! Ik ben beroemd!
De mensen houden van mij.

Maar soms ... voel ik me klein.
Dan wil ik gewoon zijn.
Dan wil ik zijn wie ik echt ben.
Ik.

- Wat vind je beter? Schap wat niet past en vul aan.

Ik vind het beter zonder / met gebaren, omdat _____
_____.

4

**Je zit met een klasgenoot rond een kampvuur.
Jullie vertellen om de beurt verhalen.**

- Lees de tekst eerst stil.
- Lees hem dan hardop voor, terwijl je klasgenoot daarbij gebaren maakt.
- Wissel de rollen om.

Ik hoor een vreemd geluid.
Woezj, woezj ...
Ik kijk om me heen.
Niets te zien, in de verste verte niet.
Geen kip, geen hond.
Het geluid wordt harder ...
Ik schuifel zachtjes naar voren.
Ik ben bang.

Opeens schrik ik.
Boven me.
Een luchtballon!

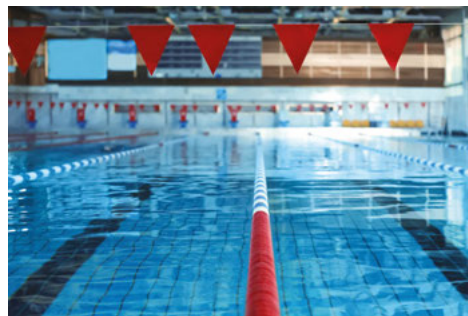
5

Je vertelt twee keer.

1 Je staat op de markt en wilt zoveel mogelijk aardbeien verkopen.
Gebaren en mimiek zijn heel belangrijk.

2 Als nieuwslezer meld je dat er volgende week een nieuw zwembad in je stad opent.
Spreek duidelijk en niet te snel.

Noteer enkele woorden die je zullen helpen bij het vertellen.

_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____

Terugkijken

6

Blik terug op je ervaringen als luisteraar/spreker.

opdracht 2	Hoe vond je het om verkeerde gebaren te maken? Hoe vond je het om te luisteren naar iemand die de verkeerde gebaren maakt? _____ _____
opdracht 3	Vond je de oefening makkelijker met of zonder gebaren? Waarom? _____
opdracht 4	Wat vond je van de gebaren van je klasgenoot bij je verhaal? _____
opdracht 5	Kon je je makkelijk inleven in je rol? Waarom (niet)? _____

Extra opdracht

Kies een mop.

Vertel die eerst zoals een nieuwslezer zou doen.
Daarna vertel je de mop met veel gebaren en mimiek.

Een man gaat naar de dokter en zegt:

'Mijn neus is verstopt.'

De dokter antwoordt:

'Ik heb hem al gevonden.'

Hij zit midden op je gezicht!'

Gek, Niets en Niemand
zitten in een boom.

Opeens valt Niemand eruit.

Niets zegt tegen Gek:

'Snel, bel een ziekenwagen!'

Gek belt naar de 112 en zegt:

'Hallo, ik ben Gek

en ik bel voor Niets,

om even te zeggen

dat Niemand uit de boom is gevallen.'

les 4

Wat ga je doen?

Je ontdekt wanneer je een brief, kaartje of e-mail schrijft.

Je herkent in een e-mail de zender, de ontvanger en de boodschap.

Je vult een brief, kaartje of e-mail aan met de nodige gegevens.

Op verkenning

- Je hebt waarschijnlijk zelf al eens een **kaartje** gekregen. Waarom had je dat kaartje gekregen?
- **Brieven** worden verstuurd via de post. Je vindt ze in de brievenbus. Heb je al eens een brief geschreven? Wanneer? Waarom?
- Er bestaan ook elektronische brieven. Je noemt dat **e-mail**. Waarom sturen je ouders een e-mail? Heb je zelf al eens een e-mail gestuurd? Naar wie? Waarom?

Uitleg

Als je iets wilt vertellen aan iemand die niet bij jou is, kun je een **brief** schrijven aan die persoon. Maar je kunt ook een **kaartje** of een **e-mail** sturen.

Wat kies je?

Dat is niet altijd een makkelijke beslissing.

Je moet immers met heel wat zaken rekening houden.

Ik schrijf een **brief**, want ...

- ik schrijf graag.
- ik heb het e-mailadres van de ander niet.
- ik heb zelf ook een brief gekregen.
- ik heb veel te vertellen.

Ik schrijf een **kaartje**, want ...

- ik wil iemand een wens toesturen.
- er staat een mooie afbeelding op de voorzijde.
- ik heb niet zo heel veel te vertellen.
- ik schrijf graag.

Ik schrijf een **e-mail**, want ...

- ik wil iets vragen of afspreken.
- ik wil heel snel een antwoord krijgen.
- ik heb geen telefoonnummer van de ander.
- ik antwoord op een e-mail die ik gekregen heb.

Aan de slag

1

Wat kies je voor de volgende situaties: een brief, een kaartje of een e-mail?

Schrijf een B (brief), K (kaartje) of E (e-mail) in het vakje.

Bespreek met je buur.

Volgende week ben ik jarig.
Ik nodig mijn beste vriend
uit voor een feestje.

Ik ben op kamp. Ik wil
mijn ouders vertellen wat
ik allemaal meemaak.

Je wilt meer te weten
komen over het spel dat
je in een webshop op het
internet hebt gezien.

Mijn vriend is verhuisd.
Ik wil weten hoe het
met hem is.

Mijn tante heeft haar been
gebroken. Ik wil haar veel
beterschap wensen.

2

Joke logeert bij haar nichtje Marie in Antwerpen.

Ze schrijft een brief naar haar oma en opa.
Lees wat ze schrijft.

Joke stuurt ook een kaartje naar huis.
Lees wat ze schrijft.

Wat schrijft Joke in haar brief en op haar kaartje?

Kruis aan.

- ☐ hoe je pannenkoeken maakt
- ☐ wat ze gedaan heeft
- ☐ het adres van Marie
- ☐ wat ze ervan vindt om bij Marie te zijn
- ☐ een lijst met spullen die ze meenam
- ☐ vragen

3

De ouders van Joke sturen een e-mail naar de ouders van Marie.

Lees wat ze schrijven.

Nieuw bericht
— X

Aan CC vercruyssen@hotmail.com

Onderwerp Ophalen Joke

Dag Paul en Linda
 Is het goed als wij Joke vrijdag komen ophalen?
 Lukt dat voor jullie rond 6 uur 's avonds?
 Het kan ook later voor ons.
 Laat maar iets weten.
 Hopelijk hebben de meisjes veel pret!

Groeten
 Marc en Els

PS: Geef Joke een knuffel van ons.

Verzenden

Kleur in de e-mail:

- groen: de personen voor wie de e-mail bedoeld is,
- blauw: de personen die de e-mail hebben geschreven,
- rood: het adres waarnaar de e-mail verstuurd wordt,
- geel: waarover de e-mail gaat.

Waarom schrijven de ouders van Joke een e-mail?

Kruis aan.

- ☐ Ze willen vertellen dat ze Joke missen.
- ☐ Ze willen weten of Joke wel braaf is.
- ☐ Ze willen afspreken wanneer ze Joke komen ophalen.

4

**Je bent een hele week met de klas aan zee.
Je schrijft een kaartje naar huis.**

Vul het kaartje aan.

- Wat schrijf je aan het begin?
- Vul de zinnen aan.
- Wat schrijf je aan het einde?

Zorg er ook voor dat de postbode weet waar hij het kaartje moet bezorgen.

[illegible]

5

Je bent je agenda vergeten in de klas. Nu weet je niet welke taken je hebt. Je stuurt snel een e-mail naar Aisha, je beste vriendin uit de klas.

Vul de e-mail aan.

- Wat is het e-mailadres van Aisha?
- Wat is het onderwerp van je e-mail?
- Wat schrijf je aan het begin?
- Wat schrijf je aan het einde?

Nieuw bericht

X

Aan

CC

Onderwerp

Ik ben mijn agenda in de klas vergeten. Stom, hé!
Nu weet ik niet wat we tegen morgen moeten doen. Wil je mij dat mailen?

Verzenden

Terugkijken

6

Leg de kaartjes op de juiste plaats.

Duid aan wat voor jou past.

- ☐ Ik weet wanneer ik een brief kan schrijven
- ☐ Ik weet wanneer ik een kaartje kan schrijven.
- ☐ Ik weet wanneer ik een e-mail kan verzenden.

Wat zou jij graag schrijven in een volgende les?

Omkring.

een brief

een kaartje

een e-mail

Wat ga je doen?

Je leert hoe je een woord uitlegt met synoniemen en antoniemen.

Op verkenning

1

Luister naar het verhaal.

De blauwe route brengt de vrienden tot bij een hoge boom.
Daarin hangt een **touwladder**.
In de toppen van de bomen zien ze **hangbruggen**, die **kriskras** door elkaar lopen.
Ze verbinden de ene **boomtop** met de andere.
'Geweldig!' roept Lars zelfverzekerd.
'O, nee, dat durf ik niet', fluistert Joran **bang**.
'Ik help je wel, Joran', zegt Lola.
'Volg mij maar en doe wat ik doe.'

De vrienden krijgen allemaal een **harnas** aan.
Elk been moet door een lus. In het midden wordt het harnas **vastgesjord** met een riem.
Aan het harnas hangen twee lussen met een **musketon**.
De medewerker legt kort uit hoe ze de musketons moeten gebruiken.
Hij toont hoe de vrienden de musketons **open** en weer **dicht** kunnen **maken**.
'Zorg ervoor dat er altijd minstens één musketon **vast** is', **drukt hij hen op het hart**.
'Er mogen nooit twee musketons tegelijk **los** zijn.'

De vrienden klimmen een voor een **omhoog** langs de touwladder.
De ladder **wiebelt**.
Het **bungelen** maakt Joran misselijk.
'Ik ben bang', huilt hij zachtjes.
'Niet naar **omlaag** kijken, Joran', zegt Lola.
Ze neemt zijn hand vast om hem te helpen.

Lars is **in een wip** als eerste **boven**.
Sofia staat als laatste nog **beneden** te wachten.
Lars wil snel de hangbrug op.
Hij **maakt** de ene musketon **los**.
Maar voor hij die weer **vastmaakt**, opent hij ook de tweede musketon!
O, Lars, pas op!
Lars **struikelt** en zijn been glijdt weg in een **opening** tussen twee planken.
Hij kan zich nog net vasthouden aan de touwen van de hangbrug.

Zijn been zit klem.

'Help!' roept hij.

'Hou je goed vast!' roept Karim. 'Laat niet los!'

Karim **schuifelt** voorzichtig naar Lars.

Op handen en voeten **kruipt** hij dichterbij.

'Ik heb je!'

Karim maakt de musketons van Lars weer netjes vast en trekt het been van zijn vriend uit het **gat**.

Bevend staan de jongens weer recht.

'We kunnen weer verder', zegt Lars dapper.

Maar zijn benen **bibberen** toch nog wat ...

2

Zoek in de tekst een woord dat hetzelfde betekent als deze woorden.

bibberen

schuifelen

3

Zoek in de tekst een woord dat tegenovergestelde betekent van deze woorden.

boven

open

Uitleg

synoniem

= woord met dezelfde betekenis

lopen = rennen

antoniem

= woord met een tegengestelde betekenis

lopen < > slenteren

Aan de slag

4

Vervang het blauwe woord in de zin door een synoniem.

Kies uit: **kruipt** – opening – **bibbert** – **slingert**.

De touwladder **bungelt** heen en weer. Joran wordt er misselijk van. _____

Er zit een **gat** tussen twee planken van de hangbrug. _____

Karim **schuifelt** op handen en voeten naar Lars. _____

Lars **beeft** van de schrik. _____

5

Vervang het blauwe woord in de zin door een antoniem, zodat de zin wel klopt.

Kies uit: omhoog – bang – dichtmaken – boven.

Joran kijkt zelfverzekerd naar de ladder. Hij vindt het heel eng.

Het is belangrijk dat de vrienden hun musketons goed openmaken. Zo kunnen ze niet vallen.

Lars klimt snel naar beneden. Hij zwaait vanuit de boomtop naar Sofia.

Sofia staat nog op de grond. Ze kijkt omlaag en ziet dat Lars naar haar zwaait.

6

Speel Ganzenbord.

7

Noteer een synoniem en een antoniem voor deze woorden.

kernwoord	synoniem	antoniem
lopen		
prachtig		
roepen		
warm		

Terugkijken

8

Beantwoord de vragen.

Kruis aan.

- Had je al gehoord van synoniemen?
☐ ja ☐ nee
- Vind je synoniemen zoeken moeilijk?
☐ ja ☐ nee
- Had je al gehoord van antoniemen?
☐ ja ☐ nee
- Vind je antoniemen zoeken moeilijk?
☐ ja ☐ nee

9

Ga naar Mijn woordenblad! .

Schrijf in de derde kolom twee woorden die jij mooi, leuk, grappig, moeilijk ... vindt.
Maak een tekening of een woordweb in de middelste kolom.
Ken je een synoniem of een antoniem voor dat woord?
Schrijf het dan ook op.

START

Leg uit:
wat is een
synoniem?

Geef een
antoniem
voor 'boven'.

Ga twee
vakjes
vooruit.

Leg uit: wat
betekent
'kruispunt'?

Geef een
synoniem
voor
'bibberen'.

Leg uit:
wat is een
antoniem?

Ga terug naar
START.

Geef een
antoniem
voor 'bang'.

Leg uit:
wat is een
pictogram?

Beeld uit:
haal je
schouders op.

Geef een
antoniem
voor
'vastmaken'.

Geef een
synoniem
voor
'opening'.

Geef een
synoniem
voor
'kruipen'.

EINDE

Leg uit: wat
betekent
'voederen'?

Ga een vakje
vooruit.

Ga een vakje
achteruit.

Maak een
samenstelling
met 'huis'.

Leg uit:
wat is een
plattegrond?

Geef een
antoniem
voor 'dicht'.

Geef een
antoniem
voor
'omhoog'.

Ga twee
vakjes
achteruit.

Leg uit: wat
betekent
'kleurrijk'?

Geef een
synoniem
voor
'wiebelen'.

Maak een
samenstelling
met 'bal'.

les
7

Wat ga je doen?

Jij of jouw? Jij of u? Jij of gij?

Je ontdekt met wie en wanneer je het ene of het andere kunt gebruiken.

Op verkenning

1

Lees het kaartje.

Bekijk de foto.

Kunt u zien of ik
gaatjes heb?

Je poetst duidelijk heel
flink! **Jouw** tanden zijn
volledig in orde.

Lees de gekleurde woorden op het kaartje.

Wat is het verschil tussen de taal die je gebruikt op het kaartje en de taal bij de tandarts?

2

Bekijk de brieven en kaartjes die je hebt gekregen.

- Wie zou die hebben geschreven?
- Voor wie zijn ze?
- Wat is de bedoeling?

Uitleg

Tatima, kom je straks spelen? Breng je dan jouw broertje mee?

Kunt u me de weg naar het station uitleggen?

U moet gewoon de eerste straat aan uw linkerhand nemen.

JIJ of JOU	U	JOUW of UW
iemand die je goed kent	een volwassene die je niet goed kent	als het van iemand is, als het iemands bezit is
<u>Enkelvoud</u> Het boek is van jou.	<u>Enkelvoud</u> De brief is van u.	<u>Enkelvoud</u> Het is jouw boek. Het is uw brief.
<u>Meervoud</u> Het boek is van jullie.	<u>Meervoud</u> De brief is van jullie.	<u>Meervoud</u> Het is jullie boek. Het is jullie brief.

Soms gebruik je ook *ge* of *gij*, *uwe* of *uwen*. Dat is geen standaardtaal, maar typisch Vlaams.

Aan de slag

3

Je krijgt een situatie.

Oefen hoe je zou spreken in die situatie.

Tegen wie heb je gesproken? _____

Welke aanspreking heb je gebruikt? _____

4

Vul in.

Kies uit: **je** – **jij** – **jou** – **jouw** – **u** – **uw**.

Elk woord komt één keer voor.

Papa Zeg, meisje: weet _____ niet meer om hoe laat _____ moet gaan slapen?

Dochter Jawel, maar omdat het _____ verjaardag is, dacht ik dat ik misschien wat langer mocht opblijven. Of mag dat niet van _____?

Kunt _____ horen wat ik zeg met _____ stethoscoop in de oren?

5

Welke zin past het best?

Kruis aan en bespreek.

Bij de directeur

- Dag meneer, ☐ ik heb een brief van mijn ouders voor u.
☐ ik heb een brief van mijn ouders voor jou.

Op de trein

- Meneer, mevrouw, ☐ jullie koffer gaat vallen.
☐ uw koffer gaat vallen.

In de speeltuin

- Hé, Jonas, ☐ hier is jouw bal!
☐ hier is uw bal!

6

Vul de zinnen aan met het juiste verwijzwoord.

Als je tegen Tristan en Mieke zegt dat de speculaas van hen is, zeg je:

'Dat is _____ speculaas.'

Als je vraagt waarnaar de detective op zoek is, zeg je:

'Waarnaar bent _____ op zoek?'

Als je wilt zeggen dat het cadeau voor je vriendin is, zeg je:

'Dit is _____ cadeau!'

Terugkijken

7

Wat heb je geleerd? Wat vind jij?

Bespreek.

Ge is een ander woord voor je. In onze klas gebruiken we meestal ...

Beleefd zijn heeft niets te maken met taal.

Extra opdracht

Joren schrijft een brief naar de directeur.

- Kleur de fouten.
- Verbeter ze.

Beste mijnheer directeur

Vanmorgen zei meester Joris tegen mij: 'Haal die kauwgom eens uit jou mond!' Dat is niet beleefd! Hij had moeten zeggen: 'Haal die kauwgom eens uit u mond!'

Hoe ga jij dit oplossen? Ik heb beslist om geen huiswerk meer te maken tot ik van jouw een antwoord krijg.

Lieve groeten

Joren

Wat ga je doen?

Je leest woorden met y.

Je past dat toe op de tekst *Hyper*.sorry
gymzaal
yoghurt

Hyper

Ik drink graag drankjes
met wel tien klontjes suiker.
Eet van een megazoete lolly
totdat ik stuiter.
Zoals een bal bij rugby
ga ik heen en weer.
Door al die suiker
gebeurt dat keer op keer.

Ik word zo hyper,
ik word zo wild!
Van al die suiker
sla ik helemaal op tilt!
Ik begin spontaan te rillen,
over mijn hele lijf te trillen,
Maar wat ik eigenlijk wil,
is ... lekker chillen!

Ik ben dus het type
dat kan typen als een speer.
En met gymmen niet kan stoppen,
want daar gáán mijn voeten weer.
Als een puppy spring ik rond.
Totdat mijn vader roept:
'Nu stop je met die suiker in je mond!'

The background of the page features two cakes. On the left is a pink cake with large white eyes and a small blue candy. On the right is a green cake with large white eyes and a large brown candy. Several purple musical notes are floating in the air between the cakes.

'Je wordt zo hyper, je wordt zo wild!
Van al die suiker sla jij op tilt!
Zie je handen trillen!
Je hele lijf is aan het rillen!
Wat jij moet doen, is ... lekker chillen!'

'Je staat te trillen als een riet:
je bent één brok spanning: dynamiet!
Jij krijgt van mij een streng dieet!
Vanaf nu geen lolly's meer,
maar wortels die je eet.
Gewoon water uit de kraan.
En af en toe een lekkere banaan.'

Ik ben niet meer hyper, niet meer wild.
En nooit sla ik meer op tilt.
Niet meer aan het rillen.
Niet meer aan het trillen.
Ja, dit is wat ik wil: rust ... zó chill.

les
8

Wat ga je doen?

Je leest woorden met y.

Je past dat toe op de tekst *Hyper*.sorry
gymzaal
yoghurt

Aan de slag

1

Lees de tekst *Hyper*.

Kies daarna een stukje uit de tekst.

Lees dat goed en vlot voor aan je buur.

2

Wat is waar?

Kruis aan.

- ☐ Van te veel suiker ga je trillen.
☐ Van te veel suiker ga je chillen.

Zet een rondje om de woorden die bij *hyper* passen.

stuiteren

gillen

rennen

huppelen

chillen

slapen

rusten

springen

3

Wat gebeurt er met jou als je heel veel suiker eet?

Kruis aan.

- ☐ Daar merk ik niks van. ☐ Ik word er druk van.
☐ Ik word er slaperig van. ☐ Ik word er vrolijk van.

Extra opdracht

Lees de zinnen en de woorden. Welk woord past bij de zin?

Verbind.

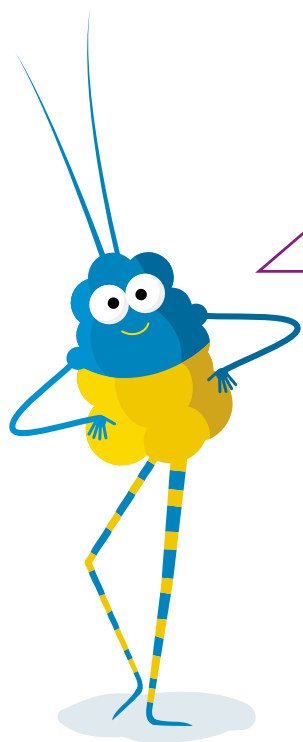
- 1 's Morgens eet ik granola met ... •
- 2 Mama doet allerlei oefeningen in de ... •
- 3 's Nachts draag ik een ... •
- 4 Sporten is mijn ... •
- 5 Als het regent, spelen de kleuters in de ... •
- 6 Het hart op een spelkaart is een ... •

- symbool
- hobby
- gymzaal
- yogales
- pyjama
- yoghurt

Lees de zinnen nog eens met het goede woord.

Heb je nog tijd? Oefen in Vloeiend & vlot. 54-57

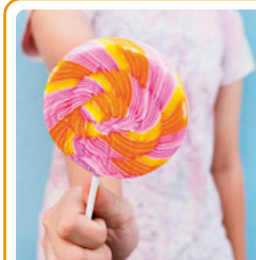
Als je in een woord de letter **y** ziet, dan zeg je:

- **ie**, zoals bij *baby*.
- **i**, zoals bij *gym*.
- **j**, zoals bij *yoga*.

baby
sorry
typen

gym
gymzaal
symbool

yoga
yoghurt
royaal

lolly

hobby
rugby
lolly
puppy
buggy

typisch
python
pyjama
systeem
dynamiet

gympen
gymnastiek
dyslexie
symbolisch
mysterie

babybed
teddybeer
gymleraar
yogales
drinkyoghurt

Een python is een lange, dikke wurgslang.

Bij de sloop van het gebouw werd dynamiet gebruikt om het op te blazen.

Sommige kinderen vinden lezen moeilijk. Misschien hebben ze dyslexie.

Niemand weet waar de schat gebleven is. Het is een groot mysterie.

Ik eindig 's avonds met yogales. Dan doe ik oefeningen om rustig te worden.

Middagje op het kinderdagverblijf

Ik mag soms mee naar het kinderdagverblijf waar mijn mama werkt. Zó leuk daar met al die baby's en peuters, heel grappig! Voor mama is het een soort hobby. Ze is dol op kinderen en ja, ik ook! Ik vertel even hoe zo'n middag eruitziet: tussen de middag krijgen de baby's de fles, en de peuters brood en drinkyoghurt. Daarna gaan de baby's slapen in hun babybedjes. Met de peuters in de buggy's gaan we naar de gymzaal. Ze krijgen daar peutergym op muziek. Mijn moeder houdt erg van gymnastiek – typisch iets voor haar, want vroeger was ze gymjuf. (Nu doet ze yoga.) Als we terug zijn, moeten de peuters hun pyjama aan voor een middagslaapje. Dan ga ik naar huis.

spreeuwen
cobra
ijsstadion
gisteren
taken
thuis krijgen
beteuterd
bloei
optrommelen
portie

onderzeeboot
bezempje
opgeruimd
aflevering
weekendtas
mollen
lamawol
duiker
vlooi band
zolang

lawine
kruidenthee
dictee
• hobby
diamant
beschilderde
• yoghurt
opaatje
kluwen
ruitensproeier

spatie
husselen
• typen
kanarie
euromunt
twijfelachtig
keeper
• python
overgeplaatst
juli

Wat ga je doen?

Je leest naar het einde van de zin, niet naar het einde van de regel (tip 5).
Je past dat toe op de tekst *Hyper*.

Hyper

Ik drink graag drankjes
met wel tien klontjes suiker.
Eet van een megazoete lolly
totdat ik stuiter.
Zoals een bal bij rugby
ga ik heen en weer.
Door al die suiker
gebeurt dat keer op keer.

Ik word zo hyper,
ik word zo wild!
Van al die suiker
sla ik helemaal op tilt!
Ik begin spontaan te rillen,
over mijn hele lijf te trillen,
Maar wat ik eigenlijk wil,
is ... lekker chillen!

Ik ben dus het type
dat kan typen als een speer.
En met gymmen niet kan stoppen,
want daar gáán mijn voeten weer.
Als een puppy spring ik rond.
Totdat mijn vader roept:
'Nu stop je met die suiker in je mond!'

The background of the page features a close-up of two cakes. On the left is a pink cake with large white eyes and a brown pupil. On the right is a green cake with large white eyes and a brown pupil. Several purple musical notes are floating in the air between the cakes.

'Je wordt zo hyper, je wordt zo wild!
Van al die suiker sla jij op tilt!
Zie je handen trillen!
Je hele lijf is aan het rillen!
Wat jij moet doen, is ... lekker chillen!'

'Je staat te trillen als een riet:
je bent één brok spanning: dynamiet!
Jij krijgt van mij een streng dieet!
Vanaf nu geen lolly's meer,
maar wortels die je eet.
Gewoon water uit de kraan.
En af en toe een lekkere banaan.'

Ik ben niet meer hyper, niet meer wild.
En nooit sla ik meer op tilt.
Niet meer aan het rillen.
Niet meer aan het trillen.
Ja, dit is wat ik wil: rust ... zó chill.

les
8

Wat ga je doen?

Je leest naar het einde van de zin, niet naar het einde van de regel (tip 5).
Je past dat toe op de tekst *Hyper*.

plus

Aan de slag

1

Zet een streep onder het woord waar de y klinkt als i.

puppy gymnastiek hyper drinkyoghurt

Lees met de zandloper de woorden goed en vlot.

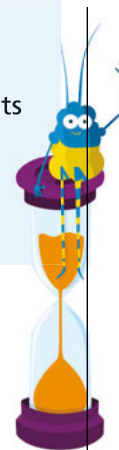
Zet een streep tot waar je komt.

broccoli
aquagym
aangedaan
dinosaurusbots
squash
encyclopedie
soap
giraf
onvoorspelbaar
croissant

archeologe
kipcorn
beginning
yahtzee
medewerker
automaat
tomatenpuree
excursie
carrière
olympisch

opperhoofd
pyjamabroeken
proficiat
prijsverlaging
manege
volleybal
dynamo
ambulance
analyse
quad

medewerker
slappeling
symfonie
exotisch
troubadour
wintercircus
topografietoets
hysterisch
beoefening
satéstokje

Oefen de rijtjes nog een keer.

Lees dan weer goed en vlot met de zandloper.

Zet een streep tot waar je nu komt.

2

Lees de tekst *Hyper*.

Kies daarna een stukje uit de tekst.

Lees dat vloeiend voor aan je buur.

Lees naar het einde van de zin, niet naar het einde van de regel.

 67, tip 7

3

Wat is waar?

Kruis aan.

☐ Van te veel suiker ga je trillen.

☐ Van te veel suiker ga je chillen.

Zet een rondje om de woorden die bij hyper passen.

stuiteren

gillen

rennen

slapen

springen

rusten

chillen

huppelen

Ik begrijp & ik vind

4

Wat gebeurt er met jou als je heel veel suiker eet?

Kruis aan.

☐ Daar merk ik niks van.	☐ Ik word er druk van.
☐ Ik word er slaperig van.	☐ Ik word er vrolijk van.

Heb je nog tijd? Lees dan in je boek.

M5

Wat hoort bij elkaar?

66

4 Lees zinnen, geen losse woorden.

De woorden van een zin horen bij elkaar.
 Laat dat horen. Waar eindigt de zin?
 Begin te lezen en lees toe naar het einde van de zin.

De bus stopt bij de nieuwe bushalte op de hoek van de Kloosterweg.

5 Lees naar het einde van de zin, niet naar het einde van de regel.

Lees steeds toe naar het einde van de *zin*.
 Staat aan het einde van de regel geen leesteken?
 Lees dan door op de volgende regel.

*In de rij bij de kassa moesten we nog lang wachten
 voordat we aan de beurt waren.*

les
10

Wat ga je doen?

Je let op verwijswwoorden in teksten.

Je ontdekt naar wie of wat de verwijswwoorden verwijzen.

Op verkenning

1

Lees de tekst.

- Mirte loopt naar het pleintje.
Daar fietst ze altijd met haar vrienden.
Mirte hoopt dat Stef en Lorenzo er nog zijn.
- °° Zij waren erbij toen ze zo hard viel.
Stef en Lorenzo schrikken als ze de mitella zien.
'Is het zo erg?' vraagt Stef voorzichtig aan Mirte.
- ** Hij bekijkt haar van top tot teen.
Gelukkig, verder ontdekt hij niets.
Mirte knikt.
'Sleutelbeen gebroken,' zegt ze.
'Volgens de dokter mag ik voorlopig niet sporten.'
- * Zij vindt het ook geen goed plan dat ik meedoe met de wedstrijd.
Lorenzo kijkt Stef aan.
Hoe moeten ze dan ooit winnen?
- ° Mirte ziet aan zijn gezicht wat hij denkt.
'Ik mag dan misschien niet fietsen.
Maar de dokter heeft niets gezegd over schreeuwen.
Om jullie aan te moedigen!'

a In de tekst staat bij *:

Zij vindt het ook geen goed plan dat ik meedoe met de wedstrijd.

Wie wordt bedoeld met **Zij**?☐ Mirte☐ Stef☐ Stef en Lorenzo☐ De dokter

b In de tekst staat bij **::

Hij bekijkt **haar** van top tot teen.Wie of wat wordt bedoeld met **haar**?☐ Mirte☐ Stef☐ Het haar
van Mirte☐ De dokter

c In de tekst staat bij °:

Mirte ziet aan **zijn** gezicht wat **hij** denkt.Wie wordt bedoeld met **zijn** en **hij**?☐ Mirte☐ Stef☐ Lorenzo☐ Stef en Lorenzo

d In de tekst staat bij °°:

Zij waren erbij toen ze zo hard viel.

Wie wordt (of worden) bedoeld met Zij en ze?

- ☐ Stef en Lorenzo waren erbij toen Mirte zo hard viel.
- ☐ Mirte was erbij toen Mirte zo hard viel.
- ☐ Stef en Mirte waren erbij toen Lorenzo zo hard viel.
- ☐ Stef en Lorenzo waren erbij toen Mirte en Stef zo hard vielen.

Uitleg

Verwijswoorden zijn woorden die naar iemand of iets verwijzen.

Ze maken een tekst korter. De tekst klinkt beter en je kunt hem vlot lezen.

Om te weten wie of wat men precies bedoelt met een verwijswoord, moet je op zoek gaan in de zinnen ervoor.

Voorbeelden van verwijswoorden: ik, hij, zij, ze, hem, haar, zijn, jullie, hen, hun

→ Thijs is heel vrolijk.
Hij lacht de hele dag.

→ Ik heb veel huisdieren.
Mijn hond heet Lowie.

→ De doos is zwaar.
Ik kan **ze** haast niet optillen.

2

Aan de slag

Lees de tekst.

Mike en Luna voeren een gesprek.
Ze spreken over Max, Selma en Karim.
Max en Karim zijn jongens.
Selma is een meisje.

Mike

Luna

Nablijven

Gisteren moest de hele klas nablijven.
Dat vonden Mike en Luna niet eerlijk.

Mike vertelt dat Max Selma de schuld geeft. Maar Luna neemt het op voor **Selma**.

Luna denkt niet dat het **Selma's** schuld is. Mike is het daarmee niet eens. Mike weet

dat Luna naar de tandarts was. Daarom was **Luna** er niet bij. Daardoor kan **Luna** er

niets van weten.

Maar Luna heeft gehoord wat Karim zei. **Karim** vertelde dat Max vervelend deed.

Max was begonnen met propjes gooien. En ook de gommetjes vlogen door de klas.

Die gommetjes waren van **Max**. Mike is verbaasd. Volgens **Mike** heeft Karim een

hekel aan Max. Karim wil gewoon dat Max de schuld krijgt.

Vervang de vetgedrukte namen door een verwijswoord.

3

Lees de tekst.

Mike en Luna voeren een gesprek.
Ze spreken over Max, Selma en Karim.
Max en Karim zijn jongens.
Selma is een meisje.

Mike

Luna

Nablijven

Gisteren moest de hele klas nablijven.
Dat vonden Mike en Luna niet eerlijk.

Mike: Volgens Max moesten we gisteren door Selma nablijven.

Luna: * Ja, dat zegt hij!

Maar volgens mij was het niet haar schuld.

Mike: Wat weet jij er nou van?

** Jij was er niet eens bij.

Je was naar de tandarts.

Luna: Karim zei juist dat Max vervelend deed.

Hij was begonnen met propjes gooien.

En de gommetjes die door de klas vlogen, waren ook van hem.

Mike: Ja? Volgens mij heeft hij een hekel aan Max.

Karim wil gewoon dat hij de schuld krijgt ...

a In de tekst staat bij *:

Ja, dat zegt **hij**!

Maar volgens **mij** was het niet **haar** schuld.

Naar wie verwijst **hij**? _____

Naar wie verwijst **mij**? _____

Naar wie verwijst **haar**? _____

b In de tekst staat bij **:

Jij was er niet eens bij.

Naar wie verwijst **jij**? _____

4

Lees de tekst.

Mike en Luna voeren een gesprek.
Ze spreken over Max, Selma en Karim.
Max en Karim zijn jongens.
Selma is een meisje.

Mike

Luna

Nablijven

Gisteren moest de hele klas nablijven.
Dat vonden Mike en Luna niet eerlijk.

Mike: Volgens Max moesten we gisteren door Selma nablijven.

Luna: * Ja, dat zegt hij!

Maar volgens mij was het niet haar schuld.

Mike: Wat weet jij er nou van?

** Jij was er niet eens bij.

Je was naar de tandarts.

Luna: Karim zei juist dat Max vervelend deed.

Hij was begonnen met propjes gooien.

En de gommetjes die door de klas vlogen,
waren ook van hem.

Mike: Ja? Volgens mij heeft hij een hekel aan Max.

Karim wil gewoon dat hij de schuld krijgt ...

- a Kleur de zes verwijswwoorden die horen bij Max, Selma en Karim.

Gebruik drie kleuren.

- **Geel** verwijst naar **Max**.

- **Blauw** verwijst naar **Selma**.

- **Rood** verwijst naar **Karim**.

- b De woorden *hem*, *ze*, *zijn*, *zij*, *hij* en *haar* zijn verwijswwoorden.

Let op: die staan niet allemaal in de tekst!

- Drie van die verwijswwoorden kunnen passen bij Max. Schrijf ze op.

- Drie van die verwijswwoorden kunnen passen bij Selma. Schrijf ze op.

5

Lees de tekst.

De taxi stopt voor het grote huis met de brede oprijlaan.
 'Zo, **jongedame**, we zijn er', zegt de taxichauffeur.
 Hij opent het portier voor Tika.

a Naar wie verwijst **jongedame**? _____

b De chauffeur opent het portier voor Tika.

Wat is een *portier*?

Kruis de juiste foto aan.

☐

☐

☐

Daarna haalt hij haar koffer uit de achterbak.

'Alsjeblieft, meisje', zegt de taxichauffeur.

'Je vader heeft al betaald voor de reis.'

Hij schuift zijn pet naar achteren en kijkt naar het huis.

c Wie is **Hij** in de laatste zin?

☐ Papa

☐ De taxichauffeur

☐ Tika

'Tjonge, wat een kast van een huis!

Hier wonen zeker rijke stinkerds.

Ga **jij** hier op vakantie?'

d Wie is **jij**? _____

e De taxichauffeur zegt over het huis van oom Ren en tante Zelda: 'Wat een kast van een huis!'

Wat bedoelt hij daarmee?

☐ Het huis heeft de vorm van een kast.

☐ Het huis is heel lelijk.

☐ Het huis is zo klein als een kast.

☐ Het huis is heel groot.

Tika knikt.

'Dit huis is van oom Ren en tante Zelda.

Papa moet een week voor zaken naar het buitenland.

Hij heeft oom Ren en tante Zelda gevraagd of ik bij hen mag logeren.'

f Wie is Hij? _____

g En hen?

☐ Papa en oom Ren

☐ Papa en tante Zelda

☐ Oom Ren en tante Zelda

'Je bent zeker dol op je oom en tante', zegt de chauffeur.

Tika haalt haar schouders op.

'Dat weet ik niet. Ik heb oom Ren en tante Zelda nog nooit gezien.'

Uit: *De verboden zolder*, tekst Paul van Loon met illustraties van Rick de Haas

© Uitgeverij Zwijsen B.V., Tilburg

6

Lees de tekst.

De taxi stopt voor het grote huis met de brede oprijlaan.

'Zo, jongedame, we zijn er', zegt de taxichauffeur.

Hij opent het portier voor Tika.

Daarna haalt hij haar koffer uit de achterbak.

'Alsjeblieft, meisje', zegt de taxichauffeur.

'Je vader heeft al betaald voor de reis.'

*Hij schuift zijn pet naar achteren en kijkt naar het huis.

'Tjonge, wat een kast van een huis!

Hier wonen zeker rijke stinkers.

**Ga jij hier op vakantie?'

Tika knikt.

'Dit huis is van oom Ren en tante Zelda.

Papa moet een week voor zaken naar het buitenland.

***Hij heeft oom Ren en tante Zelda gevraagd of ik bij hen mag logeren.'

'Je bent zeker dol op je oom en je tante', zegt de chauffeur.

Tika haalt haar schouders op.

'Dat weet ik niet.

Ik heb oom Ren en tante Zelda nog nooit gezien.'

Uit: *De verboden zolder*, tekst Paul van Loon met illustraties van Rick de Haas

© Uitgeverij Zwijsen B.V., Tilburg

a In de tekst staat bij *:

Hij schuift **zijn** pet naar achteren en kijkt naar het huis.

Naar wie verwijst **hij**? _____

Naar wie verwijst **zijn**? _____

b In de tekst staat bij **::

Ga **jij** hier op vakantie?

Naar wie verwijst **jij**? _____

c In de tekst staat bij ***:

Hij heeft oom Ren en tante Zelda gevraagd of ik bij **hen** mag logeren.

Naar wie verwijst **hij**? _____

Naar wie verwijst **hen**? _____

d De taxichauffeur zegt over het huis van oom Ren en tante Zelda:

'Tjonge, wat een kast van een huis!'

Wat bedoelt hij daarmee?

- ☐ Het huis heeft de vorm van een kast.
- ☐ Het huis is heel lelijk.
- ☐ Het huis is zo klein als een kast.
- ☐ Het huis is heel groot.

e De chauffeur opent het portier voor Tika.

Wat is een *portier*?

Kruis de juiste foto aan.

☐

☐

☐

7

Lees de tekst.

De taxi stopt voor het grote huis met de brede oprijlaan.
'Zo, jongedame, we zijn er', zegt de taxichauffeur.
Hij opent het portier voor Tika.
Daarna haalt hij haar koffer uit de achterbak.
'Alsjeblieft, meisje', zegt de taxichauffeur.
'Je vader heeft al betaald voor de reis.'
*Hij schuift zijn pet naar achteren en kijkt naar het huis.
'Tjonge, wat een kast van een huis!
Hier wonen zeker rijke stinkers.
**Ga jij hier op vakantie?'
Tika knikt.
'Dit huis is van oom Ren en tante Zelda.
Papa moet een week voor zaken naar het buitenland.
***Hij heeft oom Ren en tante Zelda gevraagd of ik bij hen mag logeren.'
'Je bent zeker dol op je oom en je tante', zegt de chauffeur.
Tika haalt haar schouders op.
'Dat weet ik niet.
Ik heb oom Ren en tante Zelda nog nooit gezien.'

Uit: *De verboden zolder*, tekst Paul van Loon met illustraties van Rick de Haas
© Uitgeverij Zwijsen B.V., Tilburg

- a Kleur de zes verwijfswoorden die horen bij Max, Selma en Karim.
Gebruik drie kleuren.

- Geel verwijst naar Tika.
- Blauw verwijst naar de taxichauffeur.
- Rood verwijst naar oom Ren en tante Zelda.

- b Over wie gaan deze zinnen?

Let op: de zinnen staan niet in de tekst!

- Kleur geel: de zinnen die over Tika gaan.
- Kleur groen: de zinnen die over de papa van Tika gaan.
- Kleur rood: de zinnen die over oom Ren en tante Zelda gaan.

Hij is heel aardig.

Ze zijn niet thuis.

Niemand kent hen.

Haar jas is te groot.

Ze is heel verlegen.

Zijn koffer is zwart.

c De taxichauffeur zegt over het huis van oom Ren en tante Zelda:

'Tjonge, wat een kast van een huis!'

Wat bedoelt hij daarmee?

- ☐ Het huis heeft de vorm van een kast.
- ☐ Het huis is heel lelijk.
- ☐ Het huis is zo klein als een kast.
- ☐ Het huis is heel groot.

d De chauffeur opent het portier voor Tika.

Wat is een *portier*?

Kruis de juiste foto aan.

☐

☐

☐

Terugkijken

8

Wat past bij jou?

Bespreek.

- ☐ Ik kan personen vervangen door het juiste verwijswoord.
- ☐ Ik herken verwijswwoorden in een tekst.
- ☐ Ik weet waarom er verwijswwoorden in een tekst staan.
- ☐ Ik vind het makkelijk om de betekenis van verwijswwoorden te zoeken.
- ☐ Ik vind het leuk om de betekenis van verwijswwoorden te zoeken.

les
12

Wat ga je doen?

Je leest woorden met y.

Je leest naar het einde van de zin, niet naar het einde van de regel (tip 5).

Je past dat toe op de tekst *Hyper*.

Aan de slag

1

De zinnen hieronder lopen door op de volgende regel.

Lees elke zin als één zin, zonder pauze aan het einde van de regel.

- 1 Mijn papa en mijn broer spelen rugby in dezelfde club.
- 2 De kinderen van het eerste leerjaar gaan over een kwartier gymmen.

- 3 Af en toe eten mijn broertje en ik een lekkere lolly.
- 4 Mijn jongste zus kan al heel goed met tien vingers typen.

Lees de zinnen nu vloeiend voor.

2

Lees de tekst *Hyper*.

Kies daarna een stukje uit de tekst.

Lees dat vloeiend voor aan je buur.

 66, tip 5

3

De zinnen in *Hyper* zijn op rijm geschreven. De zinnen in opdracht 1 niet.

Welke zinnen kun je al goed vloeiend lezen?

- ☐ de zinnen in *Hyper* ☐ de zinnen in opdracht 1

Welke zinnen las je het liefst?

- ☐ de zinnen in *Hyper* ☐ de zinnen in opdracht 1

4

Lees met de zandloper de woorden goed en vlot.

Zet een streep tot waar je komt.

zilvermeeuwen
superslank
symbool
internetwinkel
luxaflex
thema
show
route
sorry
beademing

gymzaal
kopieer
ontwikkelen
startpagina
assistent
telefonisch
pagina's
staafmixer
achterlichtje
royaal

koeienvlaai
pyjama
beoordelen
cake
website
herinnering
politiehonden
teddybeer
loswrikken
explosie

visueel
's zomers
sportarena
puppy
waardeloos
dynamiet
ongemaskerd
genade
expres
microfoon

Oefen de rijtjes nog een keer.

Lees dan weer goed en vlot met de zandloper.

Zet een streep tot waar je nu komt.

Heb je nog tijd? Oefen in Vloeiend & vlot. 54-57

4 Lees zinnen, geen losse woorden.

De woorden van een zin horen bij elkaar.
Laat dat horen. Waar eindigt de zin?
Begin te lezen en lees toe naar het einde van de zin.

De bus stopt bij de nieuwe bushalte op de hoek van de Kloosterweg.

5 Lees naar het einde van de zin, niet naar het einde van de regel.

Lees steeds toe naar het einde van de *zin*.
Staat aan het einde van de regel geen leesteken?
Lees dan door op de volgende regel.

*In de rij bij de kassa moesten we nog lang wachten
voordat we aan de beurt waren.*

Wat ga je doen?

Je leest naar het einde van de zin, niet naar het einde van de regel (tip 5).
Je past dat toe op de tekst *Lampje*.

plus

Aan de slag

1

De tekst komt uit het boek *Lampje*.

Welke zin klopt voor jou? Kruis aan.

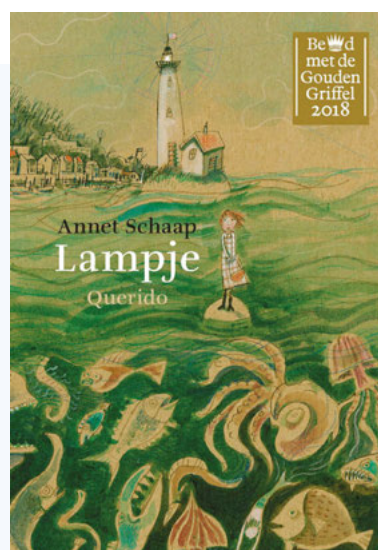
- ☐ Ik ken het boek *Lampje* al.
- ☐ Ik ken het boek niet, maar ik ben benieuwd naar de tekst.
- ☐ Ik ken het boek niet en ik ben ook niet benieuwd naar de tekst.

2

Lees de tekst.

Lampje is de dochter van de vuurtorenwachter. Elke avond moet zij het licht in de vuurtoren aansteken met een lucifer. Als er op een stormachtige avond geen lucifers meer zijn, moet Lampje nieuwe gaan kopen.

Er gaat een klein lichtje aan, achter in de winkel. Iemand komt met een kaars naar de deur gelopen. Het is de kruidenier, meneer Rozenhout, in een kamerjas en met een sjaal om. Als hij Lampje ziet haast hij zich naar de deur, schuift de grendel eraf en doet hem open. Een enorme windvlaag waait Lampje naar binnen. Het winkelbelletje rinkelt als een gek. 'Hallo,' bibbert Lampje. 'Heeft u nog lucifers?' 'Deur dicht, deur dicht!' roept meneer Rozenhout, en samen duwen ze de deur tegen de storm in het slot. Het wordt meteen stil. De hagel klettert nog tegen de ruiten, maar dat is buiten. Lampje hijgt en druipt. 'Wat zei je nou, kind? Kom je nou helemaal van de vuurtoren, door de storm?' 'De lucifers waren op. En het licht moet aan.' Meneer Rozenhout schrikt. 'Is dat nog niet aan? Ja natuurlijk moet dat aan! Zeker vannacht! Maar jij gaat die storm niet meer in.' 'Jawel, hoor,' zegt Lampje. 'Dat moet wel.' Ze probeert zeker te klinken, maar haar stem is een raar piepje. Ze wringt haar sjaal een beetje uit en ziet dat haar voeten in een grote plas staan. 'Kom even mee naar boven.' De kruidenier legt een hand op haar natte schouder. 'Droge kleren, warme melk ... Kind je bent verkleumd. Je kunt niet zo ...' Ze schudt zijn hand weer af. 'Ik moet terug! Twee doosjes graag. En of u het op wilt schrijven.' 'Gekkenwerk!' Meneer Rozenhout schudt zijn hoofd.

Annet Schaap, *Lampje*, Singel Uitgeverij, 2017

Loopt een zin aan het einde van de regel door?

Lees naar het einde van de zin, niet naar het einde van de regel.

Oefen dat met de grijze zinnen in de tekst.

Lees om de beurt de grijze zinnen vloeiend voor.

Lees nu de hele tekst met je buur.

Lees om de beurt een stukje aan elkaar voor.

Lees naar het einde van de zin, niet naar het einde van de regel.

66, tip 5

3

Past het bij Lampje of bij meneer Rozenhout?

Verbind.

Lampje

meneer Rozenhout

- heeft haast
- is verrast
- is zorgzaam
- is verkleumd

Lampje heeft geen geld bij zich om de lucifers te betalen.

Wat zegt ze om te regelen dat het toch betaald wordt?

Zet in de tekst een streep onder die zin.

4

Als jij naar buiten gaat in de kou of regen, krijg je vast ook tips, zoals 'doe een muts op!'.

Van wie krijg jij tips met slecht weer? Wat zegt hij of zij dan?

Vertel het aan je buur.

Heb je nog tijd? Lees dan in je boek.

M5

Wat hoort bij elkaar?

66

4 Lees zinnen, geen losse woorden.

De woorden van een zin horen bij elkaar.

Laat dat horen. Waar eindigt de zin?

Begin te lezen en lees toe naar het einde van de zin.

De bus stopt bij de nieuwe bushalte op de hoek van de Kloosterweg.

5 Lees naar het einde van de zin, niet naar het einde van de regel.

Lees steeds toe naar het einde van de zin.

Staat aan het einde van de regel geen leesteken?

Lees dan door op de volgende regel.

*In de rij bij de kassa moesten we nog lang wachten
voordat we aan de beurt waren.*

Aandacht voor woorden

Mijn woordenblad!

hangbrug

kriskras

boomtop

vastsjorren

op het hart drukken

wiebelen

in een wip

struikelen

opening

schuifelen

	Mijn mooie, leuke, grappige, moeilijke ... woorden

Voor het lezen

Ik **lees** deze tekst:

- om meer te weten te komen over ...

Ik **verken** de tekst en kijk naar:

- de titel, de afbeeldingen
- de kopjes
- de eerste zinnen
- de opvallende woorden

Ik **voorspel**: waarover gaat deze tekst?

Ik denk na:

- wat weet ik daar al over?
- wat wil ik te weten komen?

Tijdens het lezen

Ik **stel** mezelf **vragen**:

- over de inhoud: wat? waarom? hoe? wanneer? ...
- over de betekenis van zinnen en woorden

Ik **let** op:

- de sleutelwoorden

Ik **leg** een **verband** en let op:

- verbindingswoorden zoals maar, want, toch dus, daarom, omdat ...
- verwijswwoorden zoals ik, hij, ze, haar, jullie, dat, deze ...

Als ik een woord niet begrijp, gebruik ik mijn **woordwijzer**.

Na het lezen

Ik **kijk** terug:

- klopt mijn voorspelling?
- kan ik het **onderwerp** van een stukje tekst vinden?
- wat weet ik nu meer over ...?
- wat wil ik nog weten over ...?

Voor het lezen

Ik **lees** deze tekst:

- om een verhaal te beleven

Ik **verken** de tekst en kijk naar:

- de titel
- de afbeeldingen, de omslag
- de eerste zinnen

Ik **voorspel**: wat zal in deze tekst gebeuren?

Tijdens het lezen

Ik **stel** mezelf **vragen**:

- wat gebeurt er: waar? wanneer? hoe? ...
- wat zie ik in mijn hoofd bij wat er gebeurt?
- welke personages spelen in het verhaal?
- hoe voel ik mij tijdens het lezen?

Als ik een woord niet begrijp,
gebruik ik mijn **woordwijzer**.

Na het lezen

Ik **kijk** terug:

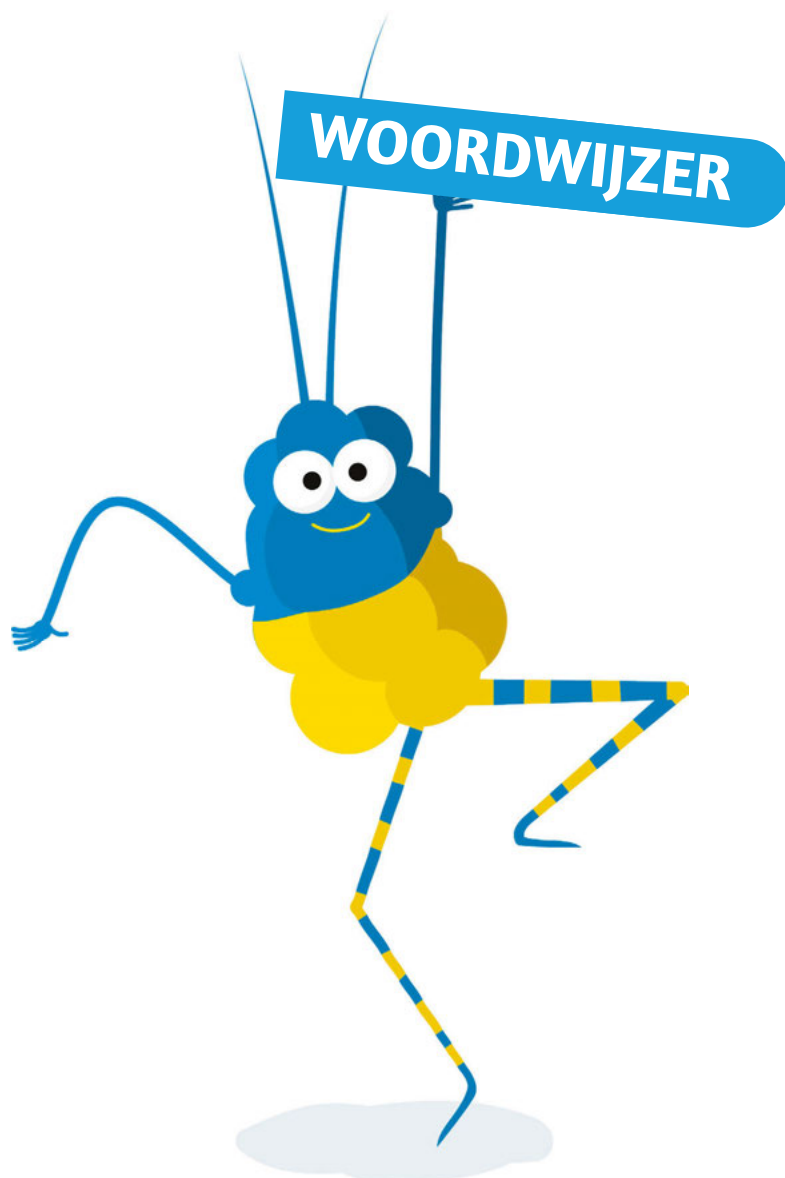
- heb ik de tekst met plezier gelezen? waarom (niet)?
- wat vind ik in de tekst: spannend, grappig, moeilijk, droevig ...?
- welk personage zou ik willen zijn of net niet?
- wat vind ik van de titel?
- voor wie is deze tekst een leestip?

Ik begrijp een woord niet. Wat kan ik doen?

- Ik lees een stukje tekst **voor of na het woord** opnieuw.
- Ik kijk of er een **afbeelding** bij de tekst staat.
- Ik kijk goed naar het **woord**.
Ken ik al delen van het woord?
- Ik **vraag** het aan iemand of **zoek** het woord **op**.

Ik kijk of de gevonden betekenis klopt in de zin.

Leeslogboek

Kleur de ster
als je het boek
uitgelezen hebt.

1

Deze boeken en teksten heb ik gelezen:

boek/tekst:	datum	
	start	stop
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____

2

Sommige leesboeken zijn een deel uit een serie.

Lees jij graag boeken uit een serie? Kruis aan en schrijf op.

☐ Nee.

☐ Ja, ik lees graag boeken uit de serie _____

omdat _____

3

Schrijf op.

Mijn leukste boek is:

Mijn minst leuke boek is:

Deze boeken wil ik graag nog lezen:

1. Welkom in Fabriek Uniek

Fati staart naar de wekker. Hij schrikt. Het is al acht uur! Waarom heeft mama hem niet gewekt? Over een halfuur moet hij op school zijn. Snel springt Fati uit bed. Hij trekt zijn kleren aan en sprint naar de badkamer. Met een washand maakt hij zijn gezicht schoon. Daarna poetst hij razendsnel zijn tanden. Zo, klaar! Fati kijkt in de spiegel en ziet zijn eigen glimlach. Vandaag wordt het een spannende dag.

Als Fati de keuken in loopt, ziet hij dat zijn moeder de krant leest. Ze is zó verdiept in de krant dat ze hem niet opmerkt.

‘Goeiemorgen mama!’ zegt hij luid.

Mama schrikt en kijkt op. ‘Dag Fati,’ zegt ze. Ze wijst naar de krant. ‘Moet je horen. Er staat vandaag een superinteressant artikel in de krant over Fabriek Uniek. Het gaat over hoe het er vroeger was. En ook dat er nu een klas in de fabriek komt. Jouw klas! Wist jij dat al?’

‘Mama, dat had ik toch verteld? Ik heb nu écht geen tijd! Ik moet gaan, anders kom ik te laat.’ Fati pakt zijn jas en loopt naar de achterdeur. ‘Tot vanmiddag.’

Mama kijkt verbaasd. ‘Ga jij zonder ontbijt naar school?’

‘Ja,’ zegt Fati. ‘Ik heb haast.’

‘Geen sprake van,’ zegt mama. Ze loopt naar het aanrecht en maakt een bruine boterham met kaas. ‘Jij

gaat nu eerst eten. Zonder ontbijt kom je de dag niet door.'

Fati kijkt gespannen naar de keukenklok. Het is al kwart over acht! Het kost hem minstens tien minuten om bij de oude fabriek te komen.

Mama legt de boterham op een bordje en zet het op tafel.

'Dat haal ik écht niet,' jammert Fati wanhopig. 'Dan kom ik te laat!'

'Zitten en eten,' zegt mama streng.

Fati gaat zitten en neemt snel een hap. Hij weet dat het geen nut heeft om verder tegen te sputteren. Al gaat hij op zijn kop staan.

Met volle mond vertelt hij: 'We zitten in die fabriek met onze klas. Een jaar lang. Het is een proef: een nieuwe bestemming voor oude gebouwen.' Hij propt de laatste hap naar binnen. 'Maar nu moet ik écht weg!'

'Zal ik je naar school brengen?' vraagt mama. 'Met de auto zijn we er zo. Ik ben óók wel benieuwd naar die Fabriek Uniek.'

Geschrokken schudt Fati zijn hoofd. 'Ik ben geen kleuter meer,' zegt hij. 'Ik zit nu in het derde leerjaar. Wat moeten de anderen wel niet denken! Samet en Loes lachen me vierkant uit.'

'Loes wordt toch ook naar school gebracht,' protesteert mama.

'Ja, dat kan ook niet anders, Loes zit in een rolstoel,' antwoordt Fati. 'Maar nu ga ik weg. Dag.'
'Doe juf Sofie de groeten van me,' roept mama hem na. Maar dat hoort hij al niet meer. Hij rent naar de fabriek of zijn leven ervan afhangt. Heel in de verte kan hij de schoorsteen van het gebouw al zien.

'Zo, daar is Fati!' roept juf Sofie blij als Fati zich buiten adem bij de klas voegt. 'Dan zijn we compleet en kan ik de deur openmaken. Welkom in Fabriek Uniek!'
'Joehoe!' roept de hele klas. Iedereen wurmt zich met veel kabaal langs de juf naar binnen.
'Wat is het hier groot!' roept Fati verbaasd uit als hij binnen is. 'Hier kan Pien wel twintig radslagen achter elkaar maken.'
'En wel honderd koprollen,' bluft Pien. Zij is de lenigste van de klas. En de wildste. Ze is nergens bang voor.
'Juf, mogen we hier ook timmeren?' vraagt Samet. Samet is het liefst altijd met hout en spijkers in de weer.
'Tuurlijk,' zegt juf Sofie. 'Ik heb jullie beloofd dat we veel lol gaan maken in Fabriek Uniek. En daar horen timmeren en knutselen zeker bij.'

2. Een bijzonder formulier

Na een week is Fati het helemaal gewoon in Fabriek Uniek. Een hal als klaslokaal is handig als je even je benen wilt strekken. Van juf Sofie mag je, wanneer je maar wilt, een eindje gaan lopen. Fati vindt het heerlijk om zo nu en dan te lopen. Zeker als hij rekensommen maakt. Na een sprintje gaat het rekenen veel beter. Tevreden kijkt Fati naar zijn schrift. Hij heeft maar liefst vijftien rijtjes met sommen af! Zoveel sommen heeft hij nog nooit eerder op een dag gemaakt. Hij kijkt op. Er zijn meer kinderen die al hun rekenwerk af hebben. Van juf Sofie mag je dan vrij kiezen.

Loes is een tijdschrift aan het lezen. Ze leest zeker iets grappigs. Misschien wel een mop. Het is blijkbaar een erg grappige mop. Loes kan niet ophouden met giechelen.

Fati ziet dat Samet een tekening aan het maken is. Geen gewone tekening, maar een bouwtekening. En ook niet op papier, maar op de muur! Juf Sofie vindt dat helemaal niet erg. Met tekeningen op de muur wordt de klas gezellig, zei ze vanochtend. Fati kan niet goed zien wat voor gebouw Samet heeft bedacht. Het is in elk geval iets met een ladder.

Fati zou willen dat hij net zo goed kon timmeren als Samet. De fabriek is er heel geschikt voor.

Plotseling wordt de stilte verstoord door een schreeuw van de juf. 'O, nee hè! Wat een ramp!'

Fati kijkt verschrikt op. 'Wat is er gebeurd?' vraagt hij.

Juf Sofie wijst naar de rits van haar rok. 'Kapot,' zegt ze heel zielig.

'O, als dat alles is,' zegt Fati opgelucht.

'Alles?' zegt juf Sofie met een hoge piepstem. 'Dit is echt heel erg. Ik stond vanochtend op de weegschaal. En de wijzer wees tachtig aan! Tachtig kilo! Snappen jullie het? En nu is óók nog mijn rits stuk. Het is duidelijk. Jongens, ik word te dik. Straks pas ik nergens meer in!'

'Misschien is de weegschaal stuk,' zegt Fati.

'Lief van je, Fati,' zegt juf Sofie. 'Maar ik vrees echt dat ik te dik word.'

'Dat komt door al die roze koeken die u elke dag eet,' zegt Loes.

'Weet u waarvan roze koeken worden gemaakt?' vraagt Fati. Hij wacht niet totdat iemand een antwoord geeft, maar zegt: 'Van luizen.'

'Echt?' vraagt Samet met een vies gezicht.

'Heb ik pas op de televisie gezien,' zegt Fati. 'Het roze van de koeken komt van luizen.'

'Nu eet ik nooit meer een roze koek,' zegt Loes beslist.

'Dat zou ik ook niet moeten doen,' zegt juf Sofie. 'Maar ik vind ze zo lekker. Ik kan er gewoon niet afblijven.'

Als ik een pak roze koeken zie, eet ik ze allemaal na elkaar op. En dan heb ik daarna spijt.'

'Dat heb ik ook!' roept Fati. 'Maar dan met een zak snoep.'

'En ik met chips,' zegt Klaas, de langste jongen van de klas.

'Ik ga voortaan al uw roze koeken verstoppen!' roept Loes. 'Dan valt u vanzelf af.'

'Dat is een mooi plan, Loes,' antwoordt juf Sofie. 'Maar ik weet nog iets beters.' Ze pakt een vel papier van haar tafel en laat het aan de klas zien. Fati leest wat er met grote letters op het papier staat: 'De fitste klas van het jaar'.

'Wij gaan meedoen aan een wedstrijd,' zegt juf Sofie.

'Met dit formulier schrijven we ons in. En ik doe met jullie mee.'

'En hoe worden wij dat dan ... de fitste klas?' vraagt Fati.

'Een heel goede vraag, Fati!' antwoordt juf Sofie. 'Eerst moeten we erachter komen welke sport iedereen leuk vindt. Maar ook voor welke sport iedereen aanleg heeft. En daarom mag iedereen een sporttest doen op de computer. Dan weet je daarna precies welke sport je gaat oefenen voor de wedstrijd.'

‘Krijgen we dan minder taal en rekenen en meer sport?’
vraagt Fati.

‘Niet minder, maar wel anders,’ zegt juf Sofie. ‘Maar we hebben genoeg gepraat. We gaan aan de slag. Wie wil er als eerste op de computer?’

‘Ik, ik!’ roepen Fati en Loes tegelijkertijd.

‘Prima,’ zegt juf Sofie. ‘Dan mogen jullie samen op de computer om beurten de test maken.’

‘Leuk!’ roept Fati.

Loes rijdt meteen naar de computer. Fati gaat op een stoel naast haar zitten. Hij kijkt naar het beeldscherm. Juf Sofie heeft de test al klaargezet.

‘Wil jij eerst?’ vraagt Fati aan Loes.

‘Nee, ga jij maar eerst,’ antwoordt ze.

Fati leest hardop voor wat er op het scherm staat. ‘Zoek je een sport, maar heb je geen idee welke? We maken het je makkelijk met deze test. Geef antwoord op de vragen en ontdek welke sporten voor jou geschikt zijn.’

‘Ik vind lopen leuk,’ zegt Fati.

‘Dan is atletiek iets voor jou,’ reageert Loes.

‘Ik ben benieuwd of deze test dat ook zo vindt,’ zegt Fati.

‘En ik waarvoor ik het meest geschikt ben!’ roept Loes.

‘Die computer weet zeker niet dat ik in een rolstoel zit.’

'Misschien komt er uit jouw test hoogspringen,' grapt Fati.

'Sommige mensen in een rolstoel kunnen dat anders heel goed,' zegt Loes. 'Met een kunstbeen en zo.'

Fati kijkt naar het scherm en leest de eerste vraag ...

Studio
spelling —

Kom je deze tekens tegen?

Doe dan dit.

Werk samen met je buur.

Lees de tip.

hoorwoorden

regelwoorden

onthoudwoorden

werkwoordspelling

les 1

Wat ga je doen?

Je gebruikt hoofdletters juist.

Op verkenning

1

Maak de oefening aan het bord.

Uitleg

Aan het begin van een zin schrijf je een **hoofdletter**.

Ook namen van mensen, dieren, straten, dorpen, steden, landen, namen van heilige personen (zaken) en feestdagen schrijf je met een hoofdletter.

Lees verder op **kaart R4**.
Kruis het juiste rondje aan.

H

R

O

Aan de slag

2

Onderstreep de woorden die een hoofdletter nodig hebben en schrijf ze in de juiste kolom.

♥erstmis

♥rankrijk

♥aart

♥oek

♥llah

♥od

♥ijm

♥ond

Schrijf alle woorden bij het juiste hart.

hoofdletter

geen
hoofdletter

3

Onderstreep de woorden waar een hoofdletter hoort.

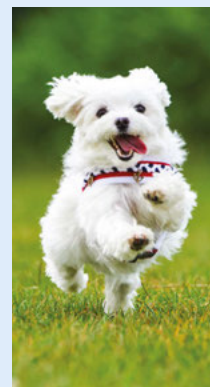
zondag kwam mijn beste vriend theo op bezoek.

we speelden heel de middag met tante Kato.

mijn vrolijke hond bollie kwam kwispelend naar ons toe.

we wandelden door de noordstraat tot aan het kapelletje van maria.

daar vertelde tante het mooie kerstverhaal.

4

Welke letter past op de plaats van ☺? Schrijf de zin op.

☺aaron woon je niet graag in de ☺erkstraat?

☺asen, ☺erstmis, ☺llerheiligen en ☺inksteren zijn kerkelijke ☺eestdagen.

☺eem ☺obby, onze ☺ond mee!

Terugkijken

5

Kruis de juiste zinnen aan.

- ☐ Namen schrijf je altijd met een hoofdletter.
- ☐ Een dorp, stad of land schrijf je nooit met een hoofdletter.
- ☐ Feestdagen krijgen altijd een hoofdletter.
- ☐ Heiligen krijgen soms een hoofdletter.

les 2

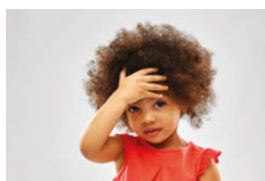
Wat ga je doen?

Je schrijft samenstellingen.

Op verkenning

1

Wat zie je op de foto? Het heeft steeds te maken met pijn.

Uitleg

Regelwoorden: **samenstellingen**.
Schrijf de woorden aan elkaar.

Lees verder op **kaart R5**.
Kruis het juiste rondje aan.

H

R

O

Aan de slag

2

Schrijf de woorden in de juiste rij:

schilder – huiswerk – straten – jarig – keizer – voorruit – geldkist – handdoek.

samenstelling

geen samenstelling

3

Kleur van elke samenstelling het eerste deel.

4

Maak deze samenstellingen af met hoofd-, hand- of tand-.

_____ arts	_____ schoen	_____ pijn
_____ stuk	_____ vlees	_____ vat
_____ doek	_____ tas	_____ pasta

5

Maak de samenstelling af en schrijf.

Het is een *fees* _____ dag. _____

Sami is *ach* _____ ien jaar. _____

Die man is *scha* _____ rijk. _____

Zie je die rode *vrach* _____ auto? _____

Gebruik *hou* _____ lijm om de blokken te plakken. _____

Terugkijken

6

Dictee met twee

Dicteer om de beurt een woord van de week.
Schrijf het woord telkens op.

Ik schrijf het woord ...	Is het woord juist of fout?		Foutje? Schrijf het nu juist.
_____	juist	fout	_____
_____	juist	fout	_____
_____	juist	fout	_____
_____	juist	fout	_____
_____	juist	fout	_____

les 3

Wat ga je doen?

Je schrijft woorden met meer klankgroepen.

Op verkenning

1

Verbind de stukjes van de volgende woorden:

spinnen – donker – beven – voetstappen – keldermonster – toverheks – vampieren.

voet	nen		
kel	ver		
spin	stap	ren	
to	ven	heks	ster
be	der	pen	
don	ker	mon	
vam	pie		

Uitleg

Regelwoorden: hoor je een woord met **twee of meer klankgroepen**?
Volg dan de verschillende stappen.

Lees verder op het **stappenplan klankgroepen**.
Kruis het juiste rondje aan.

Aan de slag

2

Geef de volgende woorden telkens een andere kleur:

woorden met **één** klankgroep

woorden met **drie** klankgroepen

woorden met **twee** klankgroepen

woorden met **vier** klankgroepen

donker	tuinzetel	zoen
gil	voetstappen	meester
vriendschap	vriendinnen	
keldermonster	zoldertrappen	droger

3

Schrijf rijmwoorden op.

rijmt op kronen	rijmt op bonnen	rijmt op vonken
z _____	t _____	b _____
t _____	w _____	dr _____
w _____	br _____	kl _____
b _____	z _____	z _____

4

Schrijf de wij-vorm.

Ik zoen.	Wij <i>zoenen</i>	Ik telefoneer.	Wij _____
Ik dans.	Wij _____	Ik vergeet.	Wij _____
Ik droom.	Wij _____	Ik verkoop.	Wij _____
Ik klim.	Wij _____	Ik verwerk.	Wij _____

5

Vul de passende letters in en schrijf.

Drie *vriendi* _____ *en* nameneen *besli* _____ *ing*.Ze gingen op stap langs *mo* _____ *erige* paadjes.Ze zagen *scha* _____ *ige* huisjes.Ze kwamen langs een *ku* _____ *e* koeien.Hun *schoenz* _____ *len* werden vuil.Maar ze waren zo *gelu* _____ *ig*!

les 4

Wat ga je doen?
Je schrijft persoonsvormen.

Op verkenning

1

Maak de oefening aan het bord.

Uitleg

Werkwoorden: werkwoorden hebben drie persoonsvormen.

Lees verder op kaart WW1.

Aan de slag

2

Geef elk werkwoord de juiste kleur.

- ik-vorm: blauw
- jij/hij-vorm: rood
- wij/jullie-vorm: groen

3

Vul de juiste persoonsvorm in.

Onze hond **slaapt** op het deken.

Onze honden _____ in hun mand.

Tobias **rent** vaak achter de poes aan.

De burens _____ ook achter hun poes aan.

4

Vul de juiste persoonsvormen in.

kletsen → Rob

dansen → Abdul

kuchen → Jullie

halen → Marie

smeren → Jullie

zingen → Ik

weten → Hij

fietsen → Alex

knagen → Hij

eten → Wij

snuwen → Ik

Welke twee werkwoorden staan hier? _____ en _____

Extra

5

Welke letter(s) zitten onder de vlek? Schrijf op.

Elsie verte dat ze vaak gaat wandelen met haar vriendin. _____Dan l pen ze tussen de weiden. _____Soms vr t iemand hen de weg naar het dorp. _____Er bl t ook wel eens een hond naar hen. _____en dan schri en ze zich een hoedje. _____Soms zi en ze op een bankje. _____En ten dan een boterham. _____Ik gel f dat ik ook wel eens mee op stap w ! _____

Terugkijken

6

Dictee met twee

Schrijf de jij-vorm op.

Foutje gemaakt? Schrijf het nu juist.

les 5

Wat ga je doen?

Je schrijft hoorwoorden met aai, ooi en oei.

Op verkenning

1

Maak de opdracht aan het bord.

Uitleg

Hoorwoorden: je hoort **aaj**, **ooj** en **oej**.
Je schrijft **aai**, **ooi** en **oei**.

Lees verder op **kaart H4**.
Kruis het juiste rondje aan.

H

R

O

Aan de slag

2

Omcirkel zes woorden met aai, ooi of oei.

Ik heb een mooi boek gelezen.
Twee koeien vonden het saai in de wei.
Ze stonden de hele dag te loeien.
Maar ze mochten nooit de wei uit.
Op een dag kregen ze een moeilijke opdracht ...

3

Welk woord past erbij? Vul in.

Ik *z*_____ Piet *a*_____ Karel *g*_____

4

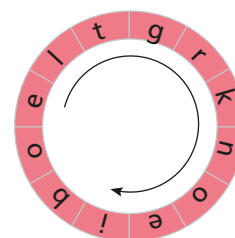
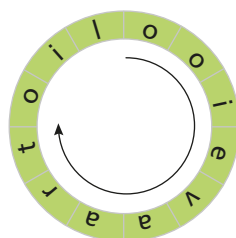
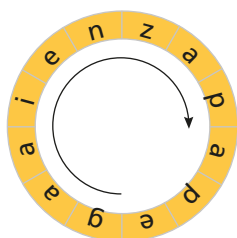
Vul aan.

Ik zwaai.	Wij <i>zwaaien</i> .	een kooi	zes <i>kooien</i>
An roeit.	Wij _____.	Ik snoei.	Wij _____.
Wij knoeien.	Ik _____.	Ik aai.	Wij _____.
een vlo	veel _____.	een haai	drie _____.

5

Zoek de woorden met aai, ooi of oei in het wiel.

Terugkijken

6

Vul aai, oei of ooi aan en schrijf op.

Ik _____ mijn hamster.

Piet *st* _____ *t* met zijn vader.

Ik *zw* _____ naar de bureu.

Ik *dr* _____ het blad om.

Dat is een *m* _____ boek.

Dat zal ik *n* _____ *t* doen!

Zwemt daar een *h* _____?

Zet je de parkiet in zijn *k* _____?

les 6

Wat ga je doen?

Je herhaalt geleerde spelproblemen.

Aan de slag

1

Vul in: aai, ooi of oei.

De *kr*_____ is niet aardig.

Is zwart een *m*_____ *e* kleur?

Wat een *law*_____!

Die kat zit vol *vl*_____ *en*!

De vogel zit in de *k*_____.

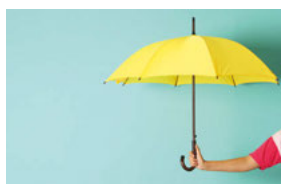
Ik *zw*_____ naar hem.

Ze wil een rok met *pl*_____ *en*.

Het is lente, de struiken *bl*_____ *en*.

2

Vul de woorden aan.

a of aa	e of ee	o of oo	u of uu
<i>verj</i> _____ <i>rdag</i>	<i>kast</i> _____ <i>len</i>	<i>h</i> _____ <i>gtvrees</i>	<i>schad</i> _____ <i>w</i>
<i>z</i> _____ <i>terdag</i>	<i>l</i> _____ <i>ftijd</i>	<i>okt</i> _____ <i>ber</i>	<i>avont</i> _____ <i>ren</i>
<i>p</i> _____ <i>r</i> _____ <i>plu</i>	<i>verl</i> _____ <i>ngen</i>	<i>t</i> _____ <i>venaar</i>	_____ <i>rwerk</i>
<i>bej</i> _____ <i>rde</i>	<i>l</i> _____ <i>raar</i>	<i>m</i> _____ <i>nster</i>	<i>br</i> _____ <i>taal</i>

3

Vul de zin aan met de passende persoonsvorm en hoofdletters.

we (vieren) pasen met de burens: bettie, kasper en juul.

kasper (wenen) omdat er geen paaseitjes zijn voor hem.

(kijken) hij wel goed? ik (tonen) het eitje achter de boom.

4

Welke samenstelling kun je maken?

8 + 10

Terugkijken

5

Wie houdt de wacht in het museum?

Vul de woorden en de code in.

					2	6	

één plank, meer _____

3							

één

twee _____

			8			4	

Hans wordt groter,

hij _____.

5							

Haha, wat een mop,
je bent echt _____!

		7	1				

1	2	3	4	5	6	7	8

De wachter van het museum is een _____.

R4

regelwoorden - 4

Wanneer schrijf je een hoofdletter?

- aan het begin van een zin
Ik woon in een drukke stad. **W**aar woon jij? **D**at is ver!
- namen van mensen en dieren
Ahmed **E**ls **D**e **P**reter **O**scar, onze poes
- namen van straten, steden, dorpen en landen
Kerkstraat **B**russel **S**panje
- namen van heilige personen en zaken
God **J**ezus **C**hristus **A**llah de **H**eilige **G**eest
- samenstellingen met namen van heilige personen
een **M**ariabeeld een **B**oeddhabeeld
- namen van feestdagen
Pasen **K**erstmis **N**ieuwjaar **S**uikerfeest

Samenstellingen met namen van feestdagen schrijf je met kleine letter.

Pasen maar paasfeest, paasei, paaszondag
Kerstmis maar kerstavond, kerstfeest, kerstboom

R5

regelwoorden - 5

Samenstellingen

Een samenstelling bestaat uit meerdere woorden.

Schrijf de woorden aan elkaar.

Voorbeelden

duik + bril = duikbril

voet + bal + schoen = voetbalschoen

Soms hoor je niet alle klanken in de samenstelling. Toch schrijf je alle letters van de twee woorden.

vuur + rood = vuur**r**ood

acht + tien = ach**t**ien

hoofd + pijn = hoof**d**pijn

feest + dag = feest**d**ag

boeken + kast = boek**e**nkast

woorden + boek = woord**e**nboek

woorden van de week

de boottocht
de fietstas
de handschoen
de hoofdpijn
lichtgroen
vuurrood

extra woorden

de boekenkast
de feesttent
de pingpongbal
de waterstraal
het kleurpotlood
het nachtdier

stappenplan klankgroepen

Stappenplan klankgroepen

klinkers: a, e, i, o, u

medeklinkers: b, c, d, f, g, h, j, k, l, m, n, p, q, r, s, t, v, w, x, z

molen

mollen

Hoor je een woord met **meer dan één klankgroep**?
Wat **hoor** je aan het einde van de klankgroep?

1. Je hoort een **medeklinker**.

Je schrijft wat je hoort.

paar den

kas teel

2. Je hoort een **tweetekengklinker** (oe, ui, eu, ie).

Je schrijft wat je hoort.

flui ten

bloe men

Maar let op de **regel** bij deze woorden:

3. Je hoort een **lange klinker**.

Je schrijft de lange klinker met één letter op.

a dem

ne gen

4. Je hoort een **korte klinker**.

Je schrijft na de korte klinker twee dezelfde medeklinkers.

kni kker

wa ssen

WW1

werkwoorden - 1

Werkwoorden (tt)

Werkwoorden zeggen wat iemand doet of wat er gebeurt.

Maak in je hoofd de zin: Kun je ...?

Kun je **lopen**? Ja, dus lopen is een werkwoord.

Kun je **molen**? Nee, dus molen is geen werkwoord.

Werkwoorden hebben verschillende vormen.

1. Is het een **persoonsvorm**?

Stel de ja/nee-vraag.

Komt Tom morgen? **Lezen** jullie dat boek graag?

De persoonsvorm staat vooraan. Daarna volgt bijna altijd het **onderwerp**.

Stel de vraag: wie/wat + persoonsvorm.

2. Kies de **juiste persoonsvorm**.

ik-vorm (stam)

jij/hij-vorm (stam + t)

wij/jullie-vorm (infinitiefvorm)

Ik loop.

Jij loopt.

Wij lopen.

Vind je?

Hij vindt.

Jullie vinden.

Tom speelt.

De jongens spelen.

- De **stam**: zet **ik** voor het werkwoord.
Meestal is dat de infinitief zonder -en.
Ik loop. Ik vind. Ik lees.
- De **infinitief**: zo staat het werkwoord in het woordenboek.
De infinitief eindigt op **-en**.
lopen vinden lezen

WW1

Woorden met aai, oei en ooi

Je hoort **aaj**, **oej** en **ooj**.

Je schrijft **aai**, **oei** en **ooi**.

Aan het einde van een woord schrijf je nooit **j**.

Aai, **oei** en **ooi** staan ook in het midden van een woord.

zwa**aai**n

moe**ite**

do**oi**n

woorden van de week

de ooievaar
het lawaai
bloeien
omdraaien
opgroeien
mooier

extra woorden

de melkkoeien
de papegaai
de snoeischaar
de vlooiën
bemoeien
moeilijk

Colofon Studio

Auteurs

Sarah Delsard
Dorien Nagels
Sofie Vertongen
Aline De Ruyscher

Coördinatie en advies

Katrien Daerden
Riet Jeurissen
Hilde Van den Bossche
Jo van den Hauwe

Illustraties en fotografie

Alexandra Pillaert
Adobe Stock
Shutterstock
Studio Wasabi

Projectteam Zwijsen België

© 2021 Uitgeverij Zwijsen N.V., Antwerpen
maakt deel uit van WPG

ISBN 9789463682855
D/2021/1919/063
NUR 191

In deze uitgave van 'Studio taal/spelling' werd gebruikgemaakt van materiaal van 'Estafette editie 3' (methode voor het lager onderwijs van Uitgeverij Zwijsen B.V., Tilburg) en 'Zie zo Taal/Spelling' (methode voor het lager onderwijs van Uitgeverij Zwijsen N.V., Antwerpen).
Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen, of enig andere manier, zonder voorafgaandelijke toestemming van de uitgever.
Informatie over kopierechten en de wetgeving met betrekking tot de reproductie vindt u op www.reprobel.be.

Aan het verwerven, waar nodig, van toestemming tot overname is door de uitgever de uiterste zorg besteed. Zou desondanks blijken dat een rechthebbende over het hoofd is gezien, dan verzoeken wij deze contact op te nemen met Uitgeverij Zwijsen België N.V.

Met Studio taal, de nieuwe taalmethode voor leerjaar 2 tot 6,
breng je samen taal tot leven!

www.studiotaal.be

Studio spelling vormt samen met Studio taal de perfecte
combinatie voor je spelling- en taalonderwijs.

www.studiospelling.be

Studio taal & spelling bij jou op school?
Vraag nu jouw presentatie!

Onze Zwijsen adviseurs komen graag met de
materialen naar jouw school om *Studio taal & Studio
spelling* inhoudelijk toe te lichten.

Bel ons op 03 205 94 94 voor een afspraak.

Uitgeverij Zwijsen België

Klantendienst – telefoon: 03 205 94 94

E-mail: info@uitgeverijzwijsen.be

www.uitgeverijzwijsen.be